

ВСТУПНЕ СЛОВО

27 листопада 2014 року у рамках конференції «Будуємо нову Україну» відбулось засідання учасників круглого столу на тему «Довкілля і людина. Менеджмент екологічної діяльності».

Під час засідання йшлося про актуальні проблеми збереження здоров'я людини, зміни, які необхідно внести до українського законодавства у заповідній справі у зв'язку з євроінтеграцією, особливості екологічного податку та презентація діяльності WWF в Україні, менеджмент екологічної діяльності.

В обговоренні зазначених проблем узяли участь представники різних спеціальностей, а безпосередньо до презентації результатів своїх досліджень були запрошені з доповідями:

- **Юрій Посудін**, Fulbright Scholar Program, 1995–1996, The University of Georgia, доктор біологічних наук, професор кафедри фізики Національного університету біоресурсів і природокористування України: «Актуальні проблеми охорони здоров'я української молоді»;
- **Ігор Якименко**, Fulbright Scholar Program, 2008–2009, Indiana University Bloomington, професор, завідувач кафедри екологічного контролю Національного університету харчових технологій: «Міжнародні та національні стандарти електромагнітної безпеки у світлі євроінтеграції України»;
- **Іван Парнікоза**, Fulbright Scholar Program, 2013–2014, Lehigh University, PA, кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник Інституту молекулярної біології та генетики НАН України: «Основні підходи до заповідної справи України у зв'язку з євроінтеграцією»;
- **Олена Токмиленко**, Fulbright Graduate Student Program, 2011–2013, Clemson University, аспірантка Харківського національного автомобільно-дорожнього університету: «Інтегрування екологічного принципу «забруднювач сплачує» у податкову систему України»;
- **Олена Тарасова**, менеджер проектів Дунайсько-Карпатської програми WWF в Україні, почесний голова ГО Український екологічний клуб «Зелена Хвиля», викладач Національного універ-

ситету «Києво-Могилянська академія»: «Всесвітній фонд природи: погляд у майбутнє»;

- **Богдан Проць**, кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник, керівник лабораторії екології рослин ДПМ НАН України, координатор WWF в Україні, лауреат Міжнародної премії у сфері охорони природи Whitley Award Winner: «Діяльність WWF в Україні»;
- **Дмитро Карабчук**, Fulbright Faculty Development Program, 2011–2012, University of Vermont, кандидат сільськогосподарських наук, експерт з питань лісового господарства Дунайсько-Карпатської програми WWF в Україні, молодший науковий співробітник Національного лісотехнічного університету України, модератор: «Програма “ENPI FLEG II” в Україні як приклад упровадження аналітичних проектів екологічного спрямування».

Під час презентації доповідачів виникали жваві дискусії стосовно піднятих проблем, способів їх вирішення та важливості в сучасних умовах. Було зазначено, що незалежно від складності поточної ситуації в країні завжди залишаються важливими питання взаємозв'язку людини та довкілля/середовища/природи. Це одні з фундаментальних принципів існування людини та розвитку суспільства. Доповідачі й присутні учасники конференції зазначили, що вдалим виявився формат дискусії. Використаний міждисциплінарний підхід дозволяє ширше розглянути питання розв'язання типових науково-прикладних проблем. Було відзначено важливість тематичного обговорення за участі широкого кола учасників.

Учасники круглого столу висловлювали багато предметних рекомендацій та пропозицій стосовно поліпшення ситуації. Побажання здебільшого були адресовані уряду:

- підвищити рівень освітньої роботи зі шкільними закладами щодо важливих екологічних проблем. Зокрема це стосується загальної охорони довкілля, важливості збереження недоторканої частини природи, необхідності розвитку систем сталого лісового господарства, особливо в густонаселених й екологічно чутливих регіонах, розвитку плантаційного лісокористування, відновлювальної (але екологічно дружньої, збалансованої) енергетики тощо. Це має надавати майбутнім громадянам країни екологічно орієнтованого, чітко окресленого імпульсу в напрямі гармонійного розвитку як на рівні місцевих громад, так і на рівні держави в цілому, зниження негативного впливу бізнесу на довкілля;

- відповідним відомствам країни звернути особливу увагу на наявність проблем фальсифікату в харчовій промисловості, які призводять до погіршення здоров'я, особливо молодих людей країни, необхідність їх своєчасного попередження. Дбати про якість їжі, а не ціни;
- відповідним державним установам упорядкувати державні стандарти на допустимі норми випромінювання мобільних телефонів і контролювати їх дотримання. За останні 30 років доза випромінювання підвищена приблизно в 5000 разів, що може призвести до збільшення випадків захворювання на рак головного мозку, особливо серед дітей, у 8 разів. Проводити роз'яснювальну роботу серед населення щодо впливу використання мобільного зв'язку на здоров'я людини;
- рекомендувати податковій системі України використати досвід країн ЄС, змінивши підходи до розрахунку розмірів податків на викиди CO₂ від транспортних засобів залежно від об'єму двигуна, інших показників;
- звернути увагу уряду України на важливість адаптації національного природоохоронного законодавства до відповідного законодавства ЄС;
- рекомендувати зберегти й розширити систему пасивної охорони (заповідності) в ході євроінтеграції України, а також популяризувати систему пасивної охорони України в країнах Європи;
- розпочати процес імплементації європейської природоохоронної мережі «NATURA 2000» за рахунок територій, не включених в існуючий ПЗФ України;
- рекомендувати до розгляду на черговому робочому засіданні керівництва Державного агентства лісових ресурсів України результати аналітичних напрацювань, виконаних за програмою «ENPI FLEG II» від WWF;
- звернутися до Верховної Ради України щодо розгляду на черговому засіданні комітету з питань екології питання про затвердження критеріїв визначення, особливо цінних для збереження лісів на державному рівні, апроксимації законодавства ЄС до українського законодавства;
- рекомендувати уряду країни обговорити важливість створення державного фонду для фінансування на конкурсних засадах різного рівня науково-прикладних проектів, спрямованих на вирі-

шення екологічно орієнтованих проблем в освіті, науці й на практиці, як таких, що формують якісно здорове середовище існування людини. Особливу увагу звернути на інформаційну складову існування прозорого конкурсу та, у зв'язку з цим, результати втілених проектів як шлях до утвердження справедливого суспільства.

Учасники зустрічі висловили подяку Посольству США в Україні за підтримку в організації роботи конференції та круглого столу зокрема.

Дмитро Карабчук,
модератор круглого столу